

РІШЕННЯ

ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

від _____ 2024 року

№ _____

м. Олександрія

Про виконання Програми економічного і соціального розвитку Олександрійської територіальної громади за 2023 рік

Відповідно до п. 22 ст. 26, пп. 1) п. а) ст. 27, ст. 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», розглянувши звіт управління економіки міської ради про виконання Програми економічного і соціального розвитку Олександрійської територіальної громади за 2023 рік,

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ МІСЬКОЇ РАДИ ВИРІШИВ:

1. Запропонувати міській раді прийняти рішення такого змісту:
  - 1) Затвердити звіт про виконання Програми економічного і соціального розвитку Олександрійської територіальної громади за 2023 рік (додається).
  - 2) Керівникам виконавчих органів міської ради забезпечити виконання завдань на рівні, не нижче середньообласного, по показниках Програми економічного і соціального розвитку Олександрійської територіальної громади у 2024 році.
  - 3) Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійні комісії міської ради та заступників міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради згідно з розподілом функціональних обов'язків.
2. Управлінню економіки міської ради підготувати відповідний проект рішення міської ради.
3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Шклярука Ю. В.

Міський голова

Сергій КУЗЬМЕНКО

**Керуючий справами
виконавчого комітету**

Сергій ЗАВАЛІЙ

Звіт
про виконання Програми економічного і соціального розвитку Олександрійської
територіальної громади за 2023 рік

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ за 2023 рік

тис.грн.				
№ з/п	Показник	Проект програми на 2023 рік	Факт за 2023 рік	2023 рік факт порівняно з проектом, %
1	2	3	4	5
1.	Індекс промислової продукції, усього, % до попереднього року	112,5%	98,7%	X
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції у відпускних цінах підприємств усього, млн. грн	2506,3	3129,5	124,9%
3.	Середньомісячна заробітна плата штатних працівників, грн	12200	12900	105,7%
4.	Темп зростання (зниження) середньомісячної заробітної плати штатних працівників, у % до попереднього року	123,0%	117,9%	X
5.	Працевлаштовано громадян на нові робочі місця, осіб	750	375	50%

Інформація про виконання основних показників та заходів за 2023 рік

1. Промисловість

Промисловий потенціал Олександрійської територіальної громади представлений широкою мережею підприємств, які здійснюють діяльність у різних галузях промисловості: машинобудівній, харчовій, металургійній, меблевій, поліграфічній, лісовій, легкій, енергетичній та ін.

В умовах воєнного стану переважна більшість промислових підприємств Олександрійської територіальної громади зіткнулася з проблемою втрати ринків збуту продукції.

У 2023 році частина промислових підприємств відновила свою діяльність в умовах воєнного часу. Із 47 підприємств, по яких здійснювався моніторинг режиму роботи, не проводило виробничу діяльність 5 підприємств (ТОВ ВКФ «Оксамит», ТОВ «ТАУ», ТОВ «УкрЕнергоПродукт», ТОВ «Етал-Контактор», ТОВ «Олександрійська ливарна компанія»). Частина підприємств (9) працювало не на повну потужність, а саме: ТОВ «Агроленд-запчастина», ТОВ «Ренесанс-тех», ТОВ «ПВ ГРУП Україна», ТОВ «Олександріяпривід», ПП «Алекс-Електро», ТОВ «Снекпродмаш», ТОВ «Олександрійські лазерні технології», ТОВ «Завод Олександрійська ливарна компанія», ТОВ «НВФ «Підйомник».

Темп росту обсягів виготовленої промислової продукції у 2023 році (по товарах-представниках) склав 98,7% з показником 1155,372 млн. грн. Темп росту обсягів реалізованої продукції склав 119,1% з показником 3129,517 млн. грн.

Незважаючи на війну в Україні, підприємства намагаються впроваджувати новітні технології, розробляти нові види продукції та техніки. У 2023 році на ВК ПрАТ «Оболонь»

запроваджено нову технологію вироблення електроенергії: побудовано, випробувано та введено в дію наземну сонячну електростанцію. Зазначена СЕС (електричною потужністю 660 кВт) призначена виключно для забезпечення потреб в електроенергії цеху полімерних виробів (загальна сума інвестицій – 15,4 млн. грн). ТОВ «ТД «Укрнасоссервіс» працює над розширенням та удосконаленням продукції шляхом розробки та випуску нових моделей промислових насосів. ПП «Славяночка» протягом 2023 року випущено нові види продукції.

Релокація підприємств

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.03.2022 № 246-р «Про затвердження плану невідкладних заходів з переміщення у разі потреби виробничих потужностей суб'єктів господарювання з територій, де ведуться бойові дії та/або є загроза бойових дій, на безпечну територію» у 2022 році було проведено, а у 2023 році продовжено роботу із залучення підприємств до Олександрійської територіальної громади:

- сформовано базу даних щодо вільних площ та земельних ділянок, які придатні для розміщення евакуйованих виробництв на територію громади, наразі на території є 43 вільні об'єкти для інвестування та 19 вільних земельних ділянок (перелік постійно оновлюється);

- направлено анкети та презентаційні матеріали по релокації до Кіровоградської обласної військової адміністрації.

Релоковані підприємства доєдналися до Національної платформи продовольчої безпеки, що дає можливість знайти покупців для товару, зробити замовлення для власних виробничих потреб; включитися до платформи експортерів з України, які готові постачати свою продукцію за кордон в умовах війни, тощо. Проводилася робота з релокованими підприємствами щодо подачі заявок на участь у грантових конкурсах, що відкриті для таких підприємств, які покинули свої території, де ведуться бойові дії.

На територію Олександрійської територіальної громади переміщено 20 підприємств таких видів діяльності:

- виробництво хімічної продукції, парфумних та косметичних засобів, хімічна продукція для плавальних басейнів;
- розроблення та введення в експлуатацію електромембранних апаратів для очищення рідких середовищ;
- виробництво готової їжі та страв, борошняних кондитерських виробів;
- машинобудування: відновлення та ремонт машин, устаткування промислового призначення; виробництво збагачувального і гірничо-шахтного устаткування;
- виготовлення та ремонт деталей та приладдя для автотранспортних засобів;
- виробництво плит, листів, труб і профілів із пластмас, виготовлення насосного обладнання, виготовлення новітніх технологій опалення, каналізаційного обладнання, водопостачання;
- виготовлення зовнішньої реклами, оформлення фасадів, широкоформатний друк іміджевої продукції, фрезерування композитних панелей та металів;
- виготовлення мінеральних добрив рослинного походження, основним компонентом якого є попіл з лушпиння соняшника, виготовлення спресованих паливних циліндричних гранул з лушпиння соняшника;
- виготовлення та ремонт запірної арматури для водо- та тепломереж та ін.

2. Розвиток аграрного сектора

На території громади свою сільськогосподарську діяльність здійснювало більше 30 фермерських господарств. В умовах війни весняно-посівна компанія 2023 року була розпочата на території Олександрійської територіальної громади на рівні 100,0 %.

Основною діяльністю агропромислового комплексу Олександрійської територіальної громади залишається рослинництво.

На території Голоківського старостинського округу здійснює діяльність ТОВ «УкрАгроКом», яке розташоване у с. Голоківка. Підприємствами групи компаній

«УкрАгроКом» обробляється 75 000 га орної землі. Група спеціалізується на вирощуванні озимої пшениці, ячменю, кукурудзи, соняшника, ріпаку, гороху, цукрового буряка та інших культур.

У 2023 році посівна площа ярих зернових та зернобобових склала 10606,07 га, валовий збір склав 77211,01 тонн, що на 64% більше показника минулого року. Посівна площа технічних культур склала 8390,21 га, у т.ч: соняшник – 5828,98 га, озимий ріпак – 319,68 га та цукрові буряки – 2244,55 га.

Площі збирання у 2023 року зернових культур, таких, як озима пшениця склала 4138,42 га. Площі збирання ярих зернобобових культур склали: ячмінь – 353,52 га, горох – 930,93 га, гречка – 194,76 га.

На території Ізмайлівського старостинського округу у с. Королівці діє підприємство ТОВ «Королівське ХПП». Сучасний елеваторний комплекс має загальну потужність зберігання зерна 47 200 т, займає площу 3,884 га.

Ще одним потужним підприємством Ізмайлівського старостинського округу є фермерське господарство «Ріта». Фермерське господарство спеціалізується на вирощуванні озимої пшениці, ячменю, кукурудзи, соняшника, ріпаку, гороху, гречки та інших зернових культур. Площа збирання врожаю у 2023 році по цьому господарству на зернові та зернобобові культури склала 998,83 га, валовий збір склав 5315 тонн. Рекордним у 2023 році став збір гречки, а саме з 90,83 га було зібрано 260 тонн врожаю.

На території Звенигородського старостинського округу громади розташоване фермерське господарство СТОВ «Гірник» (рілля в обробітку 818,0 га), яке займається не тільки вирощуванням зернових культур, а і вирощуванням ягід, горіхів та інших плодівих дерев. У 2023 року площа посіву зернових культур на території старостинського округу склала 490,0 га, валовий збір врожаю склав 3399 тонн. У 2023 році була збільшена посівна площа зернових культур до 490,0 га, що на 49,4% більше ніж у 2022 році.

У м. Олександрії розташоване підприємство ТОВ «Зернарі» – український виробник та постачальник зерна, пшеничного борошна та круп найвищого ґатунку та якості. Підприємство входить до групи компаній ТОВ «Агродар ЛТД». Підприємство використовує оригінальний швейцарський млин фірми «Buhler» з виробничою потужністю 2 секції по 150 тонн зерна на добу, за рахунок цього відбувається стимулювання агроєкологічної діяльності, зокрема розвитку альтернативного органічного агропромисловництва, вироблення продукції, сертифікованої згідно з FSSC/ISO 22000/ISO TC 2202, а саме: борошно, крупи, пластівці та ін.

Садівництво на території Олександрійської територіальної громади представлене трьома підприємствами: ТОВ «УкрАгроКом», ФГ «Степ» та ФГ «ФЕНІКС ЕВО».

ТОВ «УкрАгроКом» займається вирощуванням ягідних насаджень, а саме – лохини, ФГ «Степ» займається вирощуванням полуниці та суниці.

ФГ «ФЕНІКС ЕВО» підприємство, яке розташоване на території Ізмайлівського старостинського округу та займається садівництвом, площа закладки насаджень склала 24,28 га, із них: черешня – 6,15 га, вишня – 16,8 га, смородина чорна – 0,34 га, смородина червона – 0,89 га, агрус – 0,1 га. Тваринницька галузь в Олександрійській територіальній громаді розвивається за рахунок виробництва свинини, яловичини і молока. На кінець 2023 року всього налічувалося 4676 одиниць поголів'я ВРХ. Кількість поголів'я зменшилась на 340 одиниць відповідно до минулого року. Обсяги виробництва продукції тваринництва склали: м'ясо – 854,6 тонн, молоко – 227,62 тонн.

З метою збільшення обсягів експорту проводилася інформаційно-роз'яснювальна робота із суб'єктами господарювання агропромислового комплексу щодо отримання ними фінансової підтримки за рахунок програми «5-7-9%» – на закупівлю добрив, пального, засобів захисту рослин.

Тривала робота щодо участі агропідприємств громади у грантових пропозиціях через електронну систему ДАР, яка впроваджена за підтримки Європейського Союзу та Світового банку, за допомогою якої підприємства мають змогу подавати заявки на отримання

державних субсидій, цільових, субсидованих кредитних програм, а також технічної та гуманітарної допомоги від ЄС та інших міжнародних донорів. За результатами 2023 року 9 підприємств громади отримали мінеральні добрива NPK, карбамід та сульфат амонію.

3. Інвестиційна та зовнішньо-економічна діяльність

З початку 2023 року для залучення інвестицій та підвищення інвестиційного клімату з урахуванням дії воєнного стану були проведені заходи, які спрямовані на розвиток інвестиційної діяльності для сталого економічного та соціального розвитку громади, а саме:

з метою підвищення інвестиційного іміджу та стимулювання залучення інвестицій в економіку громади виконані такі заходи:

- створено базу даних щодо вільних виробничих площ та земельних ділянок, які пропонуються під реалізацію інвестиційних проєктів на території Олександрійської громади;

- до «UKRAINEINVEST» направлено презентаційні матеріали, анкети та картографічні зображення об'єктів Brownfield та Greenfield. Додатково перелік об'єктів розміщений на міжнародній платформі-каталозі пропозицій бізнесу територіальних громад, яка заснована Агентством США з міжнародного розвитку (USAID);

- на постійній основі проводиться робота по залученню підприємств до участі у проєктах та ініціативах до Програми USAID з аграрного і сільського розвитку з метою отримання доступу до міжнародних ринків, а також впровадженню механізмів фінансування для потреб малих і середніх сільськогосподарських виробників, впровадження нових проєктів, що дозволить створити нові робочі місця для мешканців сільських територій;

- проведено підготовку інвестиційних проєктів підприємств громади для їх презентації потенційним вітчизняним та іноземним інвесторам, партнерам з розвитку для залучення міжнародної технічної допомоги. 13 інвестиційних проєктів надіслано до Кіровоградської обласної військової адміністрації та направлено для подальшого розміщення на «Інвестиційній карті бізнес-можливостей України»;

- у серпні 2023 року затверджено та підписано Договір про дружбу з містом Бат і Північно-Східним Сомерсетом (Велика Британія). Договір передбачає широке співробітництво, у тому числі – отримання гуманітарної допомоги. Громада отримала спеціалізований транспорт та генератори, іншу допомогу.

Проєкти, конкурси та залучення міжнародної технічної допомоги:

Конкурс по Програмі з відновлення України

У результаті поданих на участь у конкурсі Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України по Програмі з відновлення України між Україною та Європейським інвестиційним банком відібрані такі проєкти на фінансування:

- «Капітальний ремонт будівлі (санація) будівлі Олександрійського навчально-виховного комплексу (ЗНЗ I-II ступенів № 17 – лицей) Олександрійської міської ради, Кіровоградської області, проспект Соборний, б. 130, м. Олександрія Кіровоградської області (з коригуванням проєктно-кошторисної документації)». Загальна вартість проєкту: 47357,8 тис. грн;

- «Капітальний ремонт (санація) будівлі НВК «Олександрійський колегіум – спеціалізована школа» Олександрійської міської ради по вул. 6-го Грудня, 97, м. Олександрія Кіровоградської області (з коригуванням проєктно-кошторисної документації)». Загальна вартість проєкту: 58613,8 тис. грн.

Додатково на II етап оголошеного Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України конкурсу по Програмі з відновлення України подано проєкт «Реконструкція будівлі комунального підприємства «Центральна міська лікарня м. Олександрії» Олександрійської міської ради по вул. Ярмарковій, 15 в м. Олександрії Кіровоградської області під поліклініку з лікувальними відділеннями».

«Конкурс на отримання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на проєктування, відновлення, будівництво, модернізацію, облаштування, ремонт об'єктів

будівництва громадського призначення, соціальної сфери, культурної спадщини, житлово-комунального господарства, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність населення»

У результаті розгляду конкурсної комісії визначено проєкт: «Реставрація будівлі Олександрійського міського Будинку культури по вул. 6-го Грудня, 2 в м. Олександрії Кіровоградської області (коригування)».

Міжнародна технічна допомога

Додатково подані проєкти для залучення міжнародно-технічної допомоги по соціальному, інфраструктурному, культурному, економічному напрямках:

- подано грантову заявку на участь у спільному проєкті Міністерства охорони здоров'я та Світового банку «Зміцнення системи охорони здоров'я та збереження життя» (HEAL Ukraine) орієнтовною вартістю 120,0 млн. грн для комунального підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги м. Олександрії».

Проєктом передбачено підвищення енергоефективності закладу охорони здоров'я, умови безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення; виконання окремих заходів, визначених Планом заходів на 2023-2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року;

- у рамках співпраці з USAID «Проєкт енергетичної безпеки (ПЕБ) залучено для КП «Теплокомуненерго» когенераційні установки на суму 67,811 тис. грн:

Cogeneration Unit 1165 kW (or higher) – 1 шт.;

Cogeneration Unit 269 kW (or higher) – 1 шт.;

Cogeneration Unit 125 kW (or higher) – 2 шт. та отримано твердопаливну модульну котельню (БМК 1000) тепловою потужністю 1 МВт. Наразі триває робота з розробки Схеми теплозабезпечення міста на період 2023-2032 років;

- дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) «Швидке реагування в Кіровоградській області для задоволення потреб дітей та їхніх опікунів, у тому числі внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок війни в Україні» проводяться тренінги для батьків, дитячі ігри та канцтовари для проведення майстер-класів для дітей;

- триває робота щодо отримання грантового фінансування по програмі IFC з реновації муніципальних будівель для розміщення внутрішньо переміщених осіб в рамках співпраці «Угода Мерів – Схід». Розглянуто питання щодо переобладнання будівлі колишньої лікарні № 3 (терапевтичне відділення стаціонару № 2), що знаходиться за адресою: м. Олександрія, вул. Іллі Шевченка, 7 (колишня 40 років Перемоги, 7) та будівлі колишнього тубдиспансеру, що знаходиться за адресою: м. Олександрія, вул. Миру, 61 під житло для внутрішньо переміщених осіб та соціально незахищеної категорії населення;

- за результатами участі у проєкті USAID «Демократичне врядування у Східній Україні» Олександрійський ЦНАП було відібрано на оснащення необхідним обладнанням та меблями для надання якісних адміністративних послуг жителям Олександрійської територіальної громади. Реалізація проєкту з серпня 2023 по 30 вересня 2026;

- направлено пропозиції агропідприємствам громади про можливість отримання через Державний аграрний реєстр мінеральних добрив (НРК) для осінньої посівної кампанії;

- подано проєктні заявки для участі у конкурсі від Міністерства Закордонних справ Японії (грантова допомога по проєктах безпеки людини «Кусаноне»),

- реалізується програма «Мріємо та діємо», яка впроваджується за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та виконується IREX у партнерстві з Будуємо Україну разом (БУР), Центром «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності» (CSR Ukraine), Making Cents International (MCI), Міжнародним республіканським інститутом (IRI) та Zinc Network та за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України. Виконавці проєкту пройшли онлайн-навчання з 6 основних курсів «Мінна безпека», «Медіаграмотність», «Кібергігієна», «Працевлаштування», «Діалог та порозуміння», «Арт-терапія». Протягом дії проєкту

проводились тренінги для учасників віком 10-35 років, майстер-класи, кінопокази, лекції, арт-терапевтичні заняття, консультації та різноманітні масові заходи. Проведено 135 заходів (тренінги, заняття з елементами тренінгу, майстер-класи, діалоги, кінопокази, ігротеки та інше), які відвідали більше 2 тис. осіб віком від (10-35 років);

- реалізовано проєкт «ВільноХаб – робота». Донор – Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів «IREX», виконавець проєкту міжнародної технічної допомоги за Програмою «Молодь як провідник української національної ідентичності» Ukraine National Identity Through Youth (UNITY), що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). Загальна вартість проєкту: 4,5 тис. дол. США;

- реалізується проєкт «ВільноХаб: працевлаштування» – надання підтримки 8 бібліотекам-учасницям проєкту «ВільноХаб», які пройшли відбір, у створенні «куточків» працевлаштування молоді 16-35 років, підвищення компетентності бібліотекарів у тенденціях сучасних шляхів розвитку кар'єри. Отримано від IREX обладнання для організації процесу надання послуг/консультацій/навчань для молоді віком 16-35 років. Донор: Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів «IREX», виконавець проєкту міжнародної технічної допомоги за Програмою «Молодь як провідник української національної ідентичності» Ukraine National Identity Through Youth (UNITY);

- реалізовано проєкт: «Волонтер+», який діяв у межах програми «Розвиток та підтримка молоді Кіровоградської області в умовах воєнного стану через молодіжні ініціативи та UPSHIFT», яку реалізовує ГО «СКЦ «Задзеркалля» у партнерстві з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ)». Грантодавці провели 12 навчальних вебінарів та надали фінансову підтримку на 6 міні-проєктів на загальну суму 220 тис.грн;

- реалізовано проєкт від Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) «Швидке реагування в Кіровоградській області для задоволення потреб дітей та їхніх опікунів, у тому числі внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок війни в Україні». Грантодавці надають навчальні матеріали для проведення тренінгів для батьків, дитячі ігри та канцтовари для проведення майстер-класів для дітей;

- реалізовано проєкт «EOP.Kids.Ukraine». Мета проєкту «Діти України і війна: допоможемо дітям пережити синдром війни» – навчання через гру та психосоціальна підтримка дітей та родин;

- реалізовано проєкт від Міжнародного благодійного фонду «Академія української преси». З початку реалізації проєкту проведено 24 заходи для дітей та молоді з медійної грамотності. Загальна кількість учасників заходів – 370 осіб.

Виставки, ярмарки, форуми та експортний напрям

Залучено понад 40 підприємств місцевих виробників до участі у проєкті для підтримки українського бізнесу Biz For Ukraine, що має на меті двосторонню співпрацю з країнами ЄС.

22 підприємства громади долучені до Міжнародного Каталогу експортерів, який створений Офісом з просування експорту України за фінансової підтримки Уряду Німеччини через німецьку федеральну компанію Deutsche Gesellschaft für internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH для налагодження прямих бізнес-контактів між іноземними компаніями та українськими виробниками товарів.

Міська рада співпрацює з ДУ «Офіс розвитку підприємництва та експорту» та ГС «Центр розвитку інновацій» у рамках національного проєкту з розвитку підприємництва та експорту для сприяння відновленню та адаптації економіки територіальної громади у період війни; продовжується робота з розширення кола суб'єктів господарювання, які здійснюють експортну діяльність, надання інформаційного супроводу та підтримки у цій галузі.

Робота з бізнесом

У рамках державної програми надання грантів на створення або розвиток власного бізнесу «Єробота» проведено роботу по залученню підприємств, суб'єктів господарювання, фізичних осіб громади до участі у грантах. За результатами проведеної роботи по

Олександрійській територіальній громаді було опрацьовано 14 заявок: із них 5 заявників отримали фінансування на розвиток власної справи за напрямками: придбання сільськогосподарського обладнання; створення сенсорної кімнати для раннього розвитку дітей; швейне виробництво.

На сайті Олександрійської міської ради розміщено банер «Гід з державних послуг Дія» з посиланням на послугу «Єробота», де фізичні особи та суб'єкти господарювання мають можливість без перешкод подати гранти на власну справу; сад; теплицю; переробне підприємство та скористатися послугами «Дія.Бізнес» у напрямку розширення ринків збуту, пошуку іноземних партнерів, участі у міжнародних тендерних закупівлях та інше.

У серпні 2023 року на офіційному сайті Олександрійської міської ради опубліковано розроблену інфографіку «Як успішно скористатися перевагами програми «Власна справа». Інфографіка містить у собі дієві поради фізичним особам-підприємцям чи юридичним особам щодо отримання мікрогранту для започаткування власного або розвитку існуючого бізнесу сумою до 250 тисяч гривень.

Підприємцям та підприємствам-експортерам доведена до відома інформація про можливість участі у 33-х міжнародних виставкових заходах та представлення товарів і послуг на колективних стендах задля сприяння розвитку власного експорту та створення нових можливостей виходу свого бізнесу за кордон.

4. Підприємництво

Всього у 2023 році здійснювали діяльність близько 4 тис. фізичних осіб-підприємців, які в основному працювали у торговій сфері, надавали послуги у сферах транспорту, побуту тощо. З метою розвитку підприємництва здійснює діяльність Міський фонд підтримки підприємництва (далі – МФПП).

Протягом 2023 року МФПП було надано 1157 консультацій з питань здійснення підприємницької діяльності: з реєстрації, визначення та зміни КВЕД, визначення системи оподаткування, використання інтелектуальної власності, патентування винаходів та захисту авторських прав, ліцензування та гендерної політики, по сплаті податків, отриманню кредитів для бізнесу, виготовленню печатки, штампів, отриманню ЕЦП, реєстрації в Олександрійському управлінні ГУ ДПС у Кіровоградській області, легалізації найманої праці.

З метою сприяння розвитку бізнесу та створення нових робочих місць з початку року за участю МФПП проведено 78 од. інформаційно-навчальних заходів для підприємців та безробітних.

За 2023 рік за результатами семінарів та за допомогою МФПП зареєструвались ФОП - 319 чол. (з них 32 ФОП – це ВПО).

За 2023 рік МФПП проконсультовано з питань підприємництва 82 ВПО. За інформацією Олександрійської філії Кіровоградського обласного центру зайнятості станом на 01.01.2024 всього перебуває на обліку 33 ВПО. За 2023 рік було проконсультовано з питань працевлаштування 243 ВПО, працевлаштовано - 40 ВПО, з них працевлаштовано за сприянням центру зайнятості – 34 ос., було проінформовано 3286 роботодавців, надана компенсація 18 роботодавцям за працевлаштування 33 ВПО.

За рахунок коштів Регіонального фонду підтримки підприємництва – РФПП та коштів міського бюджету реалізовано проєкт по придбанню обладнання для забезпечення безперебійної роботи пекарні ФОП Вялих С.А.

5. Адміністративні послуги

У центрі адміністративних послуг працювало 20 адміністратори та 3 державні реєстратори. В травні 2023 року впроваджено послугу з реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчень водія, а саме :

1. Видача посвідчення водія на право керування транспортними засобами замість втраченого або викраденого.

2. Обмін посвідчення водія на право керування транспортними засобами (без складання іспиту).

3. Реєстрація колісних транспортних засобів усіх категорій з видачею свідоцтва про реєстрацію та номерних знаків, зняття з обліку транспортного засобу з видачею облікової картки та номерних знаків для разових поїздок (для транспортних засобів, які відповідно до законодавства не підлягають огляду/експертному дослідженню, або на які подано підтвердні документи про його проведення, або якщо інформація про його проведення міститься в єдиній інформаційній системі МВС).

4. Перереєстрація колісних транспортних засобів усіх категорій з видачею свідоцтва про реєстрацію та номерних знаків, зняття з обліку транспортного засобу з видачею облікової картки та номерних знаків для разових поїздок (для транспортних засобів, які відповідно до законодавства не підлягають огляду/експертному дослідженню, або на які подано підтвердні документи про його проведення, або якщо інформація про його проведення міститься в єдиній інформаційній системі МВС).

Забезпечувалася безперебійна робота «Реєстру громади», що дозволило мешканцям територіальної громади отримувати актуальні дані щодо реєстрації місця проживання та довідок про склад зареєстрованих осіб за адресою для оформлення соціальних допомог та виплат, отримання пенсій, оформлення спадкових справ на нерухоме майно.

В липні 2023 року впроваджено послугу з реєстрації пошкодженого майна та отримання компенсації по «Відновленню, надано 19 послуг.

Щомісячно приймалися заяви від власників майна щодо отримання компенсації за безкоштовне розміщення внутрішньо переміщених осіб, для покриття витрат на оплату комунальних послуг.

В серпні 2023 року запроваджено послуги з реєстрації потужностей для операторів ринків, яка надається Головним управлінням Держпродспоживслужби в Кіровоградській області. З вересня 2023 року почали прийом громадян зі створенням електронної картки звернення (копії документів не потрібно подавати при зверненні до адміністратора). Відцифруємо картотеку з реєстрації місця проживання.

В грудні 2023 року впроваджено до надання послуги з реєстрації актів цивільного стану – отримано три доступи на адміністраторів ЦНАП.

Прийнято участь у формуванні програмного модуля «Погосподарський облік в громаді» (електронний варіант ведення). В 2023 році ЦНАП відібрано для участі у проекті USAID «Демократичне врядування у Східній Україні» з метою покращення матеріального оснащення та навчання працівників. За 2023 рік було 40 726 надано послуг та надійшло 1868 он-лайн замовлень на отримання е-послуг, а саме:

Назва послуги	Особисте звернення	Онлайн звернення
Реєстрація місця проживання	5585	1803
Видача витягів про реєстрацію місця проживання та відомостей про склад осіб зареєстрованих за адресою	6353	47
Надання соціальних послуг (житлові субсидії, допомоги, пільги)	4445	0
Надання витягів щодо реєстрації земельних ділянок	919	0
Видача та погодження документів дозвільного характеру	3788	18
Завірення довідок голів квартальних комітетів	1636	0
Оформлення паспортів громадянина України	3658	0
Зміна назви вулиць в паспорті громадянина України	772	0
Реєстрація прав власності на нерухоме майно	2482	0
Реєстраційні дії бізнесу	1273	0
Видача довідок внутрішньо – переміщеної особи	105	0

Реєстрація заяв від власників на компенсацію щодо безкоштовного розміщення ВПО	5714	0
Надання відповіді на запити	3764	0
Комплексна послуга «Малютко»	48	0
Обмін посвідчення водія	122	0
Реєстрація транспортного засобу	11	0
Повідомлення про пошкоджене майно	51	0

6. Торгівля та захист прав споживачів

Роздрібний товарообіг за 2023 рік склав 2301,2 млн. грн з темпом росту 120,7%.

Ціни та споживчий ринок

Питання цінової ситуації на ринку основних груп продовольчих товарів перебуває на постійному контролі робочої групи з контролю за ціновою ситуацією в Олександрійській територіальній громаді. Робоча група систематично проводить моніторинг цін на основні продовольчі товари, лікарські засоби та пальне. У разі надходження звернень громадян зі скаргами на факти підвищення цін на основні продукти харчування, терміново направляються листи до контролюючих органів.

З метою забезпечення стабільної цінової ситуації на хліб та хлібобулочні вироби було укладено договори з хлібопекарськими підприємствами (шість суб'єктів господарювання) про постачання печеного хліба в торговельну мережу ОТГ обсягом 13,7 тонн на добу у 2023 році. З керівниками хлібопекарських підприємств громади проведено роботу щодо збільшення обсягів виробництва і реалізації хліба простої рецептури (борошно, дріжджі, сіль, вода), без нарізання та пакування у плівку та забезпечення його наявності у безперебійному продажу протягом всього робочого дня на підприємствах торгівлі. Супермаркети мають власну випічку хліба та хлібобулочних виробів.

У м. Олександрії та на території громади працювали супермаркети «АТБ», «Варто», «Файно Маркет», «Маркетопт», «XL», мережі магазинів «Оптовичок» та «Купець», розташовані павільйони та пересувні кіоски товаровиробників ТМ «Славяночка», ВАТ «М'ясокомбінат «Ятрань», ТМ «Наша ряба», ТМ «Черняхівські ковбаси», ТМ «Соколівські ковбаси», ТМ «Українські ковбаси», що позитивно впливає на цінову ситуацію. На території громади працювало три ринки: КП «Олександрійський центральний ринок» (до 4500 торгових місць), ринок «Айсберг» (94 торгових місця, працював на 10% потужності) та ринок «Олександрит» (30 торгових місць). Виробники сільськогосподарської продукції забезпечені необхідною кількістю торгових місць.

Акцизний податок

З метою забезпечення своєчасності і повноти надходжень до бюджету Олександрійської міської територіальної громади від сплати акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизними товарами в м. Олександрії робочою групою постійно проводилися рейди по обстеженню об'єктів торгівлі, у яких здійснюється реалізація алкогольних напоїв та тютюнових виробів. За результатами вищезазначених рейдів, інформація про виявленні порушення направлялася до ГУ ДПС у Кіровоградській області, всього було проведено 20 рейдів та обстежено 188 суб'єктів господарювання, до ГУ ДПС у Кіровоградській області було направлено 7 листів про виявленні порушення податкового законодавства у 31 суб'єкта господарювання.

Протягом 2023 року надійшло акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизними товарами (тютюнові вироби та алкогольні напої) 28,3 млн. грн з виконанням плану 105,6% , а до минулого року з темпом росту 132,6% (+6,98 млн. грн)..

Захист прав споживачів.

З початку 2023 року спеціалістами відділу торгівлі управління економіки міської ради розглянуто та вирішено в межах своїх повноважень 94 письмових звернень громадян з питань дотримання вимог Закону України «Про захист прав споживачів». Щоденно

оперативно (без письмових звернень) розглядається 3-4 звернення громадян з питань захисту прав споживачів. Постійно проводиться роз'яснювальна робота, щоб кожен покупець (споживач) знав свої права. Основні питання, які розглядалися протягом року, це придбання неякісного товару та підвищення цін у торговельній мережі.

Комісією з координації та контролю ситуації на споживчому ринку Олександрійської територіальної громади та комісією з питань забезпечення своєчасності і повноти сплати податків постійно проводяться рейди по обстеженню об'єктів торгівлі та сфери послуг, які розміщені на території Олександрійської міської територіальної громади.

Під час рейдів обстежуються об'єкти торгівлі, ресторанного господарства та сфери послуг щодо дотримання Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, Правил торгівлі продовольчими та непродовольчими товарами, Правил роботи закладів ресторанного господарства, Правил побутового обслуговування населення, дотримання вимог законодавства при реалізації підакцизних товарів, санітарно-протиепідемічних норм та правил, законодавства з питань праці та повноти сплати податків до бюджету Олександрійської міської територіальної громади.

7. Заробітна плата, легалізація праці, зайнятість населення

Заробітна плата, зайнятість населення

Розрахунковий розмір середньомісячної заробітної плати штатних працівників по територіальній громаді за 2023 рік становив 12200 грн., факт - 12900 грн, темп росту виконання плану 105,7%.

Протягом 2023 року у пошуках роботи в службі зайнятості зареєструвалось 989 незайнятих громадян. Всього за звітний період на обліку перебувало 1827 осіб, що складає 50,8% до відповідного періоду 2022 року.

Станом на 01 січня 2024 року на обліку залишилось 360 осіб, у тому числі 344 особи мали статус безробітних громадян. Частка молоді в загальній кількості безробітних складає 30,0%. Кількість вакансій на 01 січня 2024 року складає 95 вакансії проти 27 за відповідний період минулого року. Навантаження на 1 робоче місце складає 4 особи проти 31 за відповідний період 2022 року. Рівень працевлаштування безробітних та осіб, які знаходяться на обліку в центрі зайнятості, складає 26,9% проти 20,3% за відповідний період минулого року, тобто збільшився на 6,6 %.

За 2023 рік за сприянням служби зайнятості працевлаштовано 517 безробітних громадян на вільні та новостворені робочі місця, із них осіб з компенсацією фактичних витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування не було. Професійне навчання за направленням служби зайнятості проходили 82 безробітних громадянина. До участі у громадських та інших роботах тимчасового характеру залучено 104 особи. Станом на 01 січня 2024 року на обліку перебувало 105 осіб з інвалідністю, з них працевлаштовано – 27, направлено на навчання – 5, на громадські та інші роботи тимчасового характеру -1 особа..

Легалізація праці та заробітної плати

З метою легалізації заробітної плати та виявлення «тіньової» зайнятості населення протягом 2023 року робочою групою з питань легалізації заробітної плати та зайнятості населення організовано та проведено 70 рейдів. Обстежено 1131 суб'єктів господарювання, у 153 суб'єктів господарювання виявлено 203 незарєстрованих працівників. За результатами проведеної роботи легалізовано 189 робочих місць.

Протягом січня-грудня 2023 року проведено 12 засідань робочої групи з питань легалізації заробітної плати та зайнятості населення, на які було запрошено 135 роботодавців, які нараховують та виплачують заробітну плату менше законодавчо встановленого мінімального розміру, та використовують працю неоформлених працівників.

Заборгованість по заробітній платі

За оперативною інформацією керівників підприємств-боржників станом на 01.01.2024 загальна сума заборгованості із заробітної плати по територіальній громаді склала 896,7 тис. грн, у т.ч. по 1 економічно-активному підприємстві сума заборгованості із виплати заробітної плати становить 49,2 тис. грн, а саме:

- ТОВ «Електромеханічний завод «Етал» - 49,2 тис. грн, що на 290,4 тис. грн менше до початку року.

З метою своєчасного та якісного інформування Державної служби України з питань праці щосереді надається реєстр підприємств, установ і організацій, в яких існує заборгованість із заробітної плати. Щотижня здійснюється моніторинг виплати заробітної плати на підприємствах, в установах, організаціях громади, що дає можливість контролювати стан погашення зарплатних боргів та упереджувати їх виникнення.

Постійно аналізується стан оплати праці та вживаються заходи, спрямовані на погашення заборгованості із заробітної плати, недопущення виникнення заборгованості з виплати заробітної плати в бюджетній сфері та на підприємствах комунальної форми власності.

Заборгованість на 1 підприємстві-банкруті та на одному неактивному підприємстві залишається без змін: КП «Теплоелектроцентр» - 533,4 тис. грн; ДП Трест «Олександріярозрізбуд» - 314,1 тис. грн.

За 2023 рік проведено 13 засідань комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), на які запрошено 152 керівника, у тому числі з питання стану погашення заборгованості із заробітної плати – 35, з нарахування та виплати заробітної плати працівникам менше за мінімальну – 53, які мають борги зі сплати єдиного соціального внеску, по відшкодуванню витрат на виплату, доставку пільгових пенсій – 64. За результатами засідань комісії протягом 2023 року погашена заборгованість із заробітної плати в сумі 10481,9 тис. грн.

З метою своєчасного та якісного інформування Державної служби України з питань праці щосереді надається перелік підприємств, установ і організацій, на яких рахується заборгованість із заробітної плати. Щотижня здійснюється моніторинг виплати заробітної плати на підприємствах, в установах, організаціях громади, що дає можливість контролювати стан погашення зарплатних боргів та упереджувати їх виникнення.

Постійно аналізується стан оплати праці та вживаються заходи, спрямовані на погашення заборгованості із заробітної плати, недопущення виникнення заборгованості з виплати заробітної плати в бюджетній сфері територіальної громади.

З метою вжиття заходів з питань дотримання мінімальних гарантій на підприємствах, організаціях, установах Олександрійської територіальної громади, розглянуто перелік підприємств у яких за повністю відпрацьовану норму часу нараховувалася заробітна плата менше мінімальної.

Протягом 2023 року, відповідно до письмових пояснень керівників, кількість працівників з нарахованою заробітною платою менше мінімальної зменшилась у 2,2 рази у порівнянні до IV кварталу 2022 року за рахунок відновлення господарської діяльності, збільшення кількості реалізованих послуг, обсягів виробництва, замовлень на товари, послуги, тощо. Підприємства у яких органами Пенсійного фонду України виявлено недотримання норм законодавства про працю в частині мінімальної заробітної плати було проведено коригування звітності за I-II квартал 2023 року.

За результатами моніторингу звітності проведена відповідна робота з 44 юридичними особами з питань погашення боргів, а саме: 24 - з питань погашення боргу по єдиному податку в сумі 223,5 тис. грн., 15 - з питань погашення єдиного соціального внеску в сумі 1947,3 тис. грн., 5 - з питань відшкодування витрат на виплату, доставку пільгових пенсій в сумі 78,2 тис. грн.

8. Підтримка армії і територіальної оборони, мобілізаційна підготовка. Цивільний захист.

8.1. Підтримка армії і територіальної оборони, мобілізаційна підготовка

Протягом року забезпечувалося: виконання мобілізаційних заходів та заходів з проведення приписки громадян України, призову в умовах воєнного стану; здійснення заходів оповіщення, збору та постачання мобілізаційних ресурсів до військових частин Збройних Сил України, інших військових формувань; бронювання військовозобов'язаних.

Вирішувалися питання, пов'язані із: задоволенням потреб військових частин Збройних Сил України, Національної гвардії України, надання допомоги у забезпеченні засобами.

8.2. Цивільний захист

В умовах воєнного стану виконувалися завдання: забезпечення реалізації вимог цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки на об'єктах суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління та які можуть створити реальну загрозу виникнення аварії.

Виконувалися заходи, спрямовані на захист населення в умовах воєнного стану та для оперативного та ефективного реагування на події та ситуації за таких умов; здійснювалося фінансове забезпечення пожежної та техногенної безпеки, забезпечувалося дотримання умов для реалізації державної політики у сфері цивільного захисту в особливий період.

9. Соціальний захист населення

Загальна сума коштів, направлених у 2023 році на соціальний захист населення, склала 194,4 млн.грн. У загальній сумі коштів: 23,0 млн.грн – кошти місцевого бюджету; 164,6 млн.грн – кошти державного бюджету; 6,8 млн.грн – кошти обласного бюджету.

Державні допомоги. Державні соціальні допомоги виплачено у 2023 році 5406 сім'ям на суму – 161909,1 тис. грн.

Забезпечення інших передбачених законодавством пільг за рахунок місцевих бюджетів

В 2023 році було відшкодовано з бюджету громади:

- компенсації за безкоштовний проїзд пільгових категорій пасажирів залізничним транспортом у приміському та внутрішньо-державному сполученні на суму 502,6 тис. грн;
- витрати, пов'язані з наданням окремим категоріям громадян пільг з оплати послуг зв'язку, на суму 4,8 тис. грн.;
- 12424,4 тис.грн компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих категорій громадян автомобільним транспортом загального користування міського та приміського сполучення. Пільгова категорія громадян перевозиться безкоштовно на всіх маршрутах, крім вихідних та святкових днів, за графіком руху.

За 2023 рік з державного бюджету виплачено соціальних стипендій 35 студентам пільгових категорій Олександрійського коледжу Білоцерківського національного аграрного університету, ВНЗ II рівня акредитації на суму 680,84 тис. грн.

Оздоровлення дітей. За рахунок державного бюджету 36 дітей з числа позбавлених батьківського піклування та малозабезпечених сімей були оздоровлені в таборах відпочинку ДП МДЦ «Артек» (Закарпатська обл.) та «Артек» м. Київ. У зв'язку із воєнним станом за кошти місцевого бюджету в 2023 році не проводилось оздоровлення дітей.

Реабілітація осіб з інвалідністю. Реабілітацію пройшли 28 дітей з інвалідністю на суму 561,5 тис.грн. В 2023 році звернулися 486 осіб з інвалідністю для забезпечення їх допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації), із них 475 особам з інвалідністю видано 1117 засобів реабілітації, виплачено грошову компенсацію за самостійно придбані засоби реабілітації 10 особам з інвалідністю на суму 31,9 тис.грн.

За рахунок коштів державного бюджету 6 осіб з інвалідністю пройшли санаторно-курортне лікування на загальну суму 688,6 тис.грн.

З обласного бюджету компенсацію на бензин та транспортне обслуговування у 2023 році отримали 100 осіб з інвалідністю на загальну суму 54,1 тис.грн.

Надання соціальних послуг. Протягом 2023 року прийнято 1070 рішень про надання мешканцям громади соціальних послуг територіальним центром та міським центром

соціальних служб, у тому числі за рахунок бюджетних коштів. 72 особи надавали соціальні послуги на непрофесійній основі громадянам, які потребують догляду. Загальна сума виплачених з бюджету територіальної громади коштів компенсації за надані послуги – 1290,4 тис.грн.

Направлено на стаціонарне проживання до санаторію «Батьківщина» м. Трускавець, відповідно до експериментального проекту, 2 осіб із числа ВПО. До будинку-інтернату оформлено 33 особи з числа людей похилого віку та осіб з інвалідністю.

Соціальна підтримка постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС. Постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи особам виплачені за рахунок коштів державного бюджету допомоги та компенсації на загальну суму 2232,7 тис.грн. За рахунок коштів обласного бюджету безкоштовне зубопротезування здійснено 9 особам на суму 46,0 тис.грн, безкоштовні ліки за пільговими рецептами отримали 57 осіб на суму 323,2 тис.грн. За рахунок коштів міського бюджету надана грошова допомога вдовам померлих громадян, смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою, на загальну суму 68,5 тис.грн. Допомогу отримали 137 осіб по 500 грн кожному.

Матеріальна підтримка окремих категорій громадян з бюджету Олександрійської територіальної громади. З бюджету територіальної громади на надання грошової допомоги на лікування та інші потреби малозабезпеченим категоріям населення виплачено 7891,0 тис. грн. За рахунок цих коштів виплачена: одноразова матеріальна допомога на лікування та інші потреби; матеріальна допомога депутатами міської ради; грошова допомога на поховання; грошова допомога особам, звільненим з місць позбавлення волі; почесним громадянам міста; матеріальна допомога вдовам постраждалих від аварії на ЧАЕС, вдовам загиблих в Афганістані; матеріальна допомога згідно з Міською комплексною Програмою соціальної підтримки учасників АТО/ООС, сімей загиблих (померлих) учасників АТО/ООС, постраждалих учасників Революції Гідності, учасників-добровольців, які брали участь у захисті територіальної цілісності та державного суверенітету на Сході України, та вшанування пам'яті загиблих, затвердженої рішенням міської ради від 24.12.2020 № 21.

В 2023 році надано коштів на фінансування громадських та благодійних організацій у сумі 733,7 тис. грн.

Соціальна підтримка учасників АТО/ООС та військовослужбовців, які забезпечували (забезпечують) здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації проти України, їх сімей та сімей загиблих.

39 членам сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України виплачена одноразова матеріальна допомога за рахунок коштів обласного бюджету на суму 1 млн.170 тис.грн, 128 військовослужбовцям виплачена одноразова матеріальна допомога за рахунок коштів обласного бюджету на суму 2 млн. 25 тис.грн та з бюджету Олександрійської міської територіальної громади – 128,0 тис.грн у зв'язку з пораненням, 3 дітям загиблих учасників АТО/ООС та 36 дітям загиблих Захисників України за рахунок коштів обласного бюджету виплачена матеріальна допомога на суму – 125 тис.грн. За рахунок коштів міського бюджету 63 членам загиблих (померлих) Захисників України виплачено одноразову матеріальну допомогу на облаштування місць поховань на загальну суму 2 млн. 205 тис.грн. За рахунок коштів державного бюджету 1 особі з інвалідністю внаслідок війни, з числа учасників АТО/ООС, виплачена грошова компенсація за належні для отримання жилі приміщення в розмірі 2 млн 516 тис.грн.

10 Захисників України пройшли реабілітацію в Знам'янській бальнеологічній лікарні за рахунок коштів обласного бюджету на загальну суму 150,3 тис. грн.

До Дня Захисників і Захисниць України 23 особи отримали матеріальну допомогу за рахунок коштів місцевого бюджету на суму 46,0 тис.грн.

В 2023 році направлено на професійну реабілітацію 4 учасника АТО/ООС, 1 члена сім'ї загиблого Захисника України на навчання за спеціальністю «Водій автотранспортних засобів категорії «В» та «С» відповідно на суму 49,7 тис.грн.

Допомога внутрішньо переміщеним особам. На обліку перебувають 11027 внутрішньо переміщених осіб, у тому числі 10057 осіб, які перемістились у зв'язку з введенням військового стану на території України з 24 лютого 2022 року. Постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 332 «Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам» передбачено надання допомоги внутрішньо переміщеним особам. 6932 сім'ї, в складі яких є діти, працездатні, пенсіонери та особи з інвалідністю, отримують відповідну допомогу, загальна сума призначеної за 12 місяців 2023 року допомоги становила 243079,2 тис. грн.

В 2023 році з обласного бюджету згідно Регіональної програми виплачено одноразову матеріальну допомогу особам з інвалідністю I та II групи, особам які досягли 80-річного віку та багатодітним сім'ям з числа внутрішньо переміщених осіб. Всього 300 особам на загальну суму 900 тис. грн. - з них 55 особам з інвалідністю I та II групи на суму 165 тис.грн., 110 особам які досягли 80-річного віку на суму 330 тис. грн. та 27 багатодітним сім'ям на суму 405 тис.грн.

Центр соціальних служб

Протягом 2023 року соціальні послуги було надано 511 сім'ям, в яких виховується 953 дитина, що на 102,15 % менше ніж в аналогічному періоді минулого року (1033 сімей/1221 дітей), у зв'язку із зменшенням кількості внутрішньо-переміщених, а саме: в 2023 на обліку перебувало - 268 сімей без ВПО, а в 2022 року 269 сімей без ВПО. Протягом 2023 року на Всі сім'ї, які перебувають на обліку центру, 100% були охоплені соціальними послугами.

Протягом 2023 року було знято з обліку 87 сімей, в яких виховується 234 дитини, що на 75% менше, ніж в аналогічному періоді минулого року (152/338), 77 сімей, в яких виховується 215 дітей, було знято з досягненням позитивних результатів в ході надання соціальних послуг були вирішені проблеми, які призвели до складних життєвих обставин, що на 58% менше, ніж в аналогічному періоді минулого року (122/277), 6 сімей, в яких виховується 12 дітей знято з обліку з невиконанням умов договору, що на 50% менше, ніж в аналогічному періоді минулого року (9/18), 4 сім'ї, в яких виховується 7 дітей завершений у зв'язку із переїздом.

З метою підтримки сімей, які опинились у складних життєвих обставинах, протягом 2023 року були проведені благодійні заходи.

Станом на 01 січня 2024 року перебуває 6 прийомних сімей, де виховується 15 дітей та 6 дитячих будинків сімейного типу, де виховується 38 дітей. Усього прийомним сім'ям та дитячим будинкам сімейного типу протягом 2023 року надано 964 різноманітних соціальних послуг.

В місті Олександрії запроваджено послугу патронату над дитиною. Протягом 2023 року функціонувала 1 патронатна родина, в якій перебувало на вихованні 3 дітей.

В Олександрійській територіальній громаді було створено Міський психологічний хаб, протягом 2023 року психологами було надано психологічну допомогу 101 внутрішньо-переміщеній особі та 40 одноразових консультацій.

Було організовано і проведено 69 рейдів у співпраці з підрозділом Нацполіції «Поліна», в яких охоплено 215 сімей, в яких виховується 302 дитини з метою виявлення нових фактів вчинення домашнього насильства та профілактичної роботи щодо запобігання домашнього насильства.

10. Житлово-комунальне господарство, енергозбереження

У 2023 році виконано поточний ремонт доріг на суму 8754,286 тис. грн.(МБ) загальним обсягом 17,612 тис. м²; грейдеравання доріг 207,600 тис.грн (МБ) загальним обсягом 60,150 тис. м².

У 2023 році охоплено 8 об'єктів з капітального ремонту доріг загальною вартістю 58 022,57030 тис.грн (ДБ 30 000,000 тис.грн; МБ 28 022,57030 тис.грн), загальним обсягом 20,5 тис. м², а саме:

1. Капітальний ремонт вулиці Пушкіна від перехрестя з вулицею Єфремова до залізничного переїзду загального користування на 347 км у м. Олександрія Кіровоградської області. Коригування 5 742,72504 тис.грн (Д.Б 2 000,000; МБ 3 742,72504 тис.грн);

2. Капітальний ремонт вулиці Єфремова від перехрестя з вулицею Максима Бендерова до перехрестя з вулицею Запорізькою у м. Олександрія Кіровоградської області. Коригування 3 963,5486 тис.грн (Д.Б 3000,000; МБ 963,54860 тис.грн);

3. Капітальний ремонт вулиці Запорізької від перехрестя з вулицею Єфремова до перехрестя з провулком Краснодонців у м. Олександрія Кіровоградської області. Коригування 6 571,40345 тис.грн (Д.Б 3 000,000; МБ 3 571,40345 тис.грн);

4. Капітальний ремонт вулиці Джерельної від перехрестя з вулицею Трудових Резервів до перехрестя з Новопраським шосе у м. Олександрія Кіровоградської області. Коригування 8 198,55610 тис.грн (Д.Б. 6 000,000; МБ 2 198,55610 тис.грн);

5. Капітальний ремонт вулиці Володимирської від перехрестя з вулицею Братською до перехрестя з вулицею Весняною у м. Олександрія Кіровоградської області. Коригування 13 320,39401 тис.грн (МБ 13 320,39401 тис.грн);

6. Капітальний ремонт вулиці Олексія Скічка від перехрестя з вулицею Знам'янською до перехрестя з вулицею Войнівською у м. Олександрія Кіровоградської області. Коригування 18 057,71608 тис.грн (ДБ 16 000,000 тис.грн, МБ 2 057,71608 тис.грн);

7. Капітальний ремонт вулиці Кіровоградське шосе у м. Олександрія Кіровоградської області. Коригування 1 925,94760 тис.грн (МБ 1 925,94760 тис.грн);

8. Капітальний ремонт проспекту Соборного від перехрестя з вулицею Гетьмана Мазепи до житлового будинку № 101 по проспекту Соборному в м. Олександрія Кіровоградської області - проектні роботи 242,27942 тис.грн. (МБ 242,27942 тис.грн). Договори вищезазначених вулиць укладені на 2023-2024 роки.

Для введення об'єктів в експлуатацію потреба коштів на 2024 рік складає 76 127,60102 тис.грн.

Для вирішення проблеми підтоплення міста продовжена реалізація заходів з чищення та ремонту зливної каналізації. Виконані роботи на 6 вулицях. Проведене гідродинамічне очищення 829 м/п мереж на суму 409,1 тис. грн. Проведено чищення стічних каналів в с.Пустельникове та по вул. Анатолія Кохана на суму 61,5 тис. грн.

В рамках «Програми енергозбереження та комплексної модернізації вуличного освітлення Олександрійської територіальної громади Кіровоградської області на 2023-2027 рр.» на 34 вулицях встановлено 524 одиниць сучасних енергозберігаючих світильників з LED-лампами. Профінансовано з бюджету ОТГ 1302,1 тис. грн.

Реалізовані заходи із санітарного утримання вулично-шляхової мережі, об'єктів зеленого господарства (включаючи видалення аварійно небезпечних дерев), системи зовнішнього освітлення, забезпечення поведження з побутовими відходами, надання ритуальних послуг: забезпечене санітарне утримання вулично-шляхової мережі міста, площ і скверів площею 423900 м², профінансовано заходи з благоустрою населених пунктів, всього 39531,6 тис. грн.; виконані роботи з озеленення міста та утримання зелених насаджень на суму 11175,9 тис. грн. За рахунок позабюджетних коштів проведена реконструкція дитячого майданчика на пл. Соборна.

Протягом 2023 року було проведено обстеження підвальних приміщень багатоквартирних будинків і гуртожитків різних форм управління на території м. Олександрії на предмет визначення їх фактичного стану та можливості включення їх до фонду захисних споруд цивільного захисту як споруд подвійного призначення та найпростіших укриття. За результатами обстеження оновлений перелік найпростіших укриттів, відповідна інформація розміщена на офіційному веб-сайті Олександрійської міської ради. Постійно проводиться робота із співвласниками та управителями багатоповерхівок по впорядкуванню підвалів.

Актуалізація даних щодо фактичного стану укриттів здійснюється щоквартально силами Олександрійського міськрайонного відділу управління ДСНС України в Кіровоградській області.

11. Робота автомобільного транспорту м. Олександрії

Пасажи́рські перевезення у 2023 році виконувалися на 27 міських та приміських автобусних маршрутах, з яких один – сезонний. Перевезення здійснювали КП «Олександрійський транспорт» та 8 приватних перевізників.

Пільгові перевезення здійснювалися на всіх автобусних маршрутах загального користування; діє система автоматизованої диспетчеризації з використанням супутникової системи навігації руху автобусів (GPS) від компанії ТОВ «ДОЗОР Україна».

Перевізниками протягом 2023 року перевезено 1192,6 тис. пасажирів, темп росту 115,8%. Пасажирооборот склав 15,2 млн. пас. км, темп росту 109,3%.

Комунальне підприємство «Олександрійський транспорт» (КП «ОЛЕКС-ТРАНС») повноцінно працює, за рахунок власних коштів придбано 1 (один) автобус марки «Isuzu» пасажиромісткістю 52 чол., категорії М3 класу А1. Підприємство обслуговує міські автобусні маршрути №№ 2/1, 5/1, 5/2, 11 та приміський маршрут № 80. Встановлені термінали для безконтактної оплати за проїзд.

Приватними перевізниками придбано два сучасних автобуса з низьким рівнем підлоги, пасажиромісткістю 83 та 104 осіб.

Автотранспортними підприємствами (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) протягом 2023 року перевезено 2163,9 тис. тонн вантажів з темпом росту 104,3%.

12. Охорона здоров'я

Одним з основних заходів розвитку галузі охорони здоров'я у 2023 році була реорганізація комунальних медичних закладів у повноцінні суб'єкти господарської діяльності – комунальні підприємства та укладання договорів за програмою медичних гарантій з Національною службою здоров'я України, а саме:

- завершено злиття КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Олександрійської міської ради» та КП «Центр первинної медико-санітарної допомоги м. Олександрії» Олександрійської міської ради в одне комунальне підприємство та створено при підприємстві пункт невідкладної медичної допомоги населенню;

- проведено в 2023 році процес злиття комунального підприємства «Центральна міська лікарня м. Олександрії» Олександрійської міської ради та комунального некомерційного підприємства «Олександрійська центральна районна лікарня Олександрійської міської ради».

Головною проблемою галузі залишається недостатність лікарських кадрів. Фактори, які обумовлюють виникнення цієї проблеми: зниження престижу професії медичного працівника; черга на житло.

При затвердженій граничній чисельності лікарських посад 468,25 од. у комунальних підприємств, підпорядкованих управлінню охорони здоров'я Олександрійської міської ради, станом на 01.01.2023 затверджено по закладах штатних посад лікарів – 411 од., зайнято фактично – 314,25 посад, фізичні особи становлять – 290 чол. Забезпеченість лікарями становить 76,4%. 54 працюючих лікарів віком старше 61 року, що становить 13,3% від загального числа працюючих лікарів. Стан забезпечення кадрами негативно впливає на якість надання медичних послуг та наближення і доступність їх для населення: при кількості населення – 88 893 чол. (крім ВПО) укладено декларацій з лікарями – 86 881,0 тобто кількість декларацій на одного лікаря становить 1306 од. Відсоток населення, з яким укладено декларації, складає 97,7%.

При КП «Центр первинної медико-соціальної допомоги м. Олександрії» створено в 2023 році три пункти невідкладної допомоги, за 2023 рік надано 2627 послуг.

13. Освіта

Управління освіти міської ради та педагогічні колективи у 2023 році працювали над реалізацією основних напрямків, які забезпечували високу якість освіти: дотримання стандартів змісту освіти, матеріально-технічне, технологічне, інформаційне забезпечення освітнього процесу, профілізація навчання, застосування здоров'язберігаючих технологій, утримання в належному стані споруд та будівель закладів освіти. Мережа закладів освіти складалася із 35 закладів: 17 закладів загальної середньої освіти, 16 закладів дошкільної освіти та 2 заклади позашкільної освіти.

Дошкільна освіта.

Кількість дітей, охоплених дошкільною освітою, 2091, кількість груп - 114. В умовах воєнного часу освітній процес здійснюється в дистанційній та змішаній формах. На базі закладів дошкільної освіти №№ 2, 39, 43 працюють 11 груп компенсуючого типу для дітей з вадами опорно-рухового апарату, зору, мови. Діє санаторний дошкільний навчальний заклад № 16 для дітей, які мають малі та згасаючі форми туберкульозу, діє 5 груп. У п'ятнадцяти ЗДО забезпечується право дітей на інклюзивну освіту, дистанційно працюють 41 інклюзивних груп, які відвідують 67 дітей з особливими освітніми потребами.

У діючих умовах воєнного часу у 16 закладах дошкільної освіти та дошкільних підрозділах працювало 82 чергових груп, із них 39 груп – інклюзивні, їх відвідують 67 дітей з особливими освітніми потребами, 90 дітей дошкільного віку відвідують гуртки по підготовці дітей до школи Будинку дитячої та юнацької творчості та Центру дитячої та юнацької творчості, 3 дітей старшого дошкільного віку охоплено соціально-педагогічним патронатом.

Загальна середня освіта.

Кількість закладів загальної середньої освіти – 17. У закладах загальної середньої освіти - 355 класів для 8 458 учнів.

Існуюча мережа закладів загальної середньої освіти забезпечує освітні потреби міста та перебуває в стані реформування. Гімназіями стали 10 закладів загальної середньої освіти, ліцеями – 6 закладів загальної середньої освіти та початкова школа – 1 заклад. Діти мають можливість навчатися в будь-якому закладі загальної середньої освіти, незалежно від місця проживання, чим забезпечується доступність до якісної освіти.

В умовах воєнного стану освітній процес здійснювався в дистанційній та змішаній формах, галузь успішно впоралася із викликами: навчальний рік завершився вчасно, усі учні отримали річне оцінювання, переведені до наступного класу або отримали документи про освіту. За результатами НМТ у 2023 році – 8 здобувачів освіти отримали 200 балів, хоча б з одного із трьох предметів, що виносився на НМТ (тест).

У 2022-2023 навчальному році 27 випускників отримали золоті та срібні медалі (минулий рік – 31). 92% випускників стали студентами вищих навчальних закладів (стабільний показник).

У тринадцяти закладах загальної середньої освіти у 2023 році продовжувалося впровадження інклюзивної освіти для 200 дітей у 69 класах, у тому числі дітей в спеціальних класах. Введено ставки асистентів вчителя (62 ставки) відповідно до вимог законодавства. На індивідуальній формі навчання перебувало 44 дітей, які за станом здоров'я не можуть відвідувати навчальний заклад.

Для визначення особливих освітніх потреб дитини працював комунальний заклад Інклюзивно-ресурсний центр. Інклюзивним навчанням охоплено 126 дітей з особливими потребами: 49 дітей навчаються у закладах дошкільної освіти та 77 дітей у закладах загальної середньої освіти. Фахівці ІРЦ брали участь у роботі команд психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у закладах освіти з інклюзивною формою навчання, допомагали освітнім закладам визначати освітні рівні підтримки особам, які навчаються інклюзивно, розробляли індивідуальний план розвитку для таких дітей та проводили виїзні обстеження дітей, які виховуються у групах компенсуючого типу закладів дошкільної освіти.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», з метою заохочення та підтримки професійного розвитку вчителів у місті активно працювала комунальна установа «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» (ЦПРПП).

Заклад працював у трьох напрямках: 1) професійний розвиток педагогічних працівників; 2) психологічна підтримка; 3) консультування з питань планування та визначення траєкторії їх професійного розвитку; проведення супервізії; розроблення документів закладу освіти, особливостей організації освітнього процесу за різними формами здобуття освіти, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання; впровадження різноманітних підходів до навчання здобувачів освіти і нових освітніх технологій.

З метою сприяння професійному розвитку педагогічних працівників протягом 2023 року працівниками ЦПРПП проведено ряд освітніх заходів для педагогічних працівників:

- засідання професійних спільнот учителів міста відповідно до напрямів у форматах вебінарів, онлайн-засідань, педагогічних зустрічей, семінарів;
- групові й індивідуальні консультування заступників директорів ЗЗСО, методистів ЗДО і ЗПО у синхронному й асинхронному режимах;
- організація роботи Школи цифрової педагогіки (проведено ряд занять із опанування 4 різних онлайн-інструментів);
- проведення майстер-класів за запитами на базі закладів освіти з використанням онлайн-інструментів.

ЦПРПП запроваджено проведення курсів підвищення кваліфікації педагогів за програмами (наказ МОНУ від 04.12.2020 № 1504 «Деякі питання професійного розвитку науково-педагогічних працівників»). У 2023 році курси на базі ЦПРПП пройшли 517 педагогічних працівників закладів освіти громади.

Для забезпечення професійного консультування протягом року створено й оприлюднено віртуальну дошку з класифікацією освітніх онлайн-інструментів; здійснено координацію підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі Інституту післядипломної освіти Київського університету ім. Бориса Грінченка; проконсультовано педагогічних працівників із питань організації освітнього процесу та використання технологій дистанційного навчання.

Позашкільна освіта.

Позашкільною освітою в комунальних закладах освіти, які підпорядковані управлінню освіти: БДЮТ, ЦДЮТ ім. О. Шакала, у 2023 році охоплено 2230 вихованців, показник на рівні минулих років. Вихованці ЦДЮТ та БДЮТ, як самостійно, так і в творчих колективах, є постійними учасниками конкурсів та фестивалів різних рівнів.

Проекти та конкурси:

1) Державний фонд регіонального розвитку

Підготовлено та направлено інвестиційні пропозиції по Олександрійській територіальній громаді з підтвердженням наявності необхідних документів до переліку інвестиційних проектів (програм), фінансування яких передбачається здійснювати за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку у 2024 році, проект «Будівництво спортивного комплексу по просп. Соборному, 130, м. Олександрія Кіровоградської області»;

2) «Програма з відновлення України»

Погоджено конкурсною комісією Міністерства розвитку громад та територій України по «Програмі з відновлення України» між Україною та Європейським інвестиційним банком проекти:

- «Капітальний ремонт (санація) будівлі Олександрійського навчально-виховного комплексу (ЗНЗ I-II ступенів № 17 – лицей) Олександрійської міської ради Кіровоградської області, проспект Соборний, б. 130, м. Олександрія Кіровоградської області (з коригуванням проектно-кошторисної документації)»;

- «Капітальний ремонт (санація) будівлі НВК «Олександрійський колегіум – спеціалізована школа» Олександрійської міської ради по вул. 6-го Грудня, 97, м. Олександрія Кіровоградської області (з коригуванням проектно-кошторисної документації)».

14. Реалізація молодіжної політики та організація роботи з молоддю

З метою практичної реалізація державної політику у молодіжній сфері, сферах фізичної культури і спорту, національно-патріотичного виховання на території громади; виконання заходів міських програм розвитку молодіжної сфери, сфери фізичної культури та спорту у 2023 році відділом молоді та спорту проведено ряд заходів:

- до Дня міста проведено діалогову зустріч «Як ефективно використовувати молодіжний простір» за участю представників міської ради та молоді, започатковано Премію Олександрійського міського голови «За вагомі досягнення молоді у різних сферах суспільного життя». Премійовано 6-ох осіб віком від 14 до 35 років;

- до Дня молоді відбулася зустріч активної молоді, представників молодіжних громадських організацій та молодіжних просторів з міським головою у форма «Кава з мером»;

- до Дня місцевого самоврядування проведено конкурс проєктів учнівського/студентського самоврядування, який передбачає фінансову підтримку молодіжних ініціатив;

- в рамках проєкту «Молода енергія громад» за кошти гранту від Юнісеф відремонтовано та облаштовано молодіжний простір за адресою: проспект Соборний, 95;

- за грантові кошти від Всеукраїнської громадської організації «Будуємо Україну разом» триває реалізація проєкту по облаштуванню однієї із локацій молодіжного простору за участю волонтерів із числа молоді громади;

- спільно з громадською організацією «Олександрійський гендерний інформаційний центр», молодіжним простором «Другий поверх» проведено 2 освітні акселератори (червень, грудень) з написання та реалізації власних проєктів;

- тривала реалізація програми для підлітків та молоді UPSHIFT, яка допомагає перетворити ідеї на дієві проєкти. У 2023 році молоддю реалізовано 15 проєктів різного спрямування;

- тренінговий практикум «Зустріч зі своїм внутрішнім світом» (квітень); - тренінгове заняття «Здорові стосунки» (вересень); лекторій просто неба "Сприяння збереженню навколишнього середовища та екологічний активізм" (вересень); надано підтримку в реалізації проєкту молодих художників з оформлення скейт-майданчику.

- заходи у співпраці із закладами освіти та культури, громадськими організаціями: 27 травня організовано легкоатлетичний пробіг на підтримку ЗСУ; 22 квітня – 04 травня 2023 року поведено збір пластикових кришечок на БПЛА в рамках проєкту «Пластик рятує життя»; спортивні змагання до Дня захисників Вітчизни (жовтень).

З метою розвитку та активізації національно-патріотичного виховання молодіжний працівник брав участь у Всеукраїнському тренінгу «Фахівець з питань національно-патріотичного виховання». Для забезпечення участі у Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово - патріотичній грі «Сокіл» («Джура») за кошти соціальної програми підтримки молоді та розвитку молодіжної політики в Олександрійській територіальній громаді на 2022-2025 роки придбано необхідне знаряддя та обладнання.

15. Розвиток фізичної культури і спорту

Для розвитку фізичної культури і спорту Олександрійська територіальна громада має певну матеріально-технічну базу, яка налічує 3 стадіони, 104 спортивних майданчиків, 10 футбольних полів, 1 плавальний басейн, 1 споруду зі штучним льодом, 8 стрілецьких тирів,

19 приміщень для фізкультурно – оздоровчих занять та 23 спортивних залів. Розроблено заходи щодо подальшого їх утримання та використання.

До початку 2023-2024 навчального року на спортивних майданчиках та в спортивних залах закладів освіти та позашкільних навчальних закладах здійснено поточний ремонт та фарбування обладнання.

Всі спортивні споруди, які знаходяться у підпорядкуванні управління освіти та відділу молоді та спорту, в робочому стані та використовуються для проведення уроків фізкультури, позакласної фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи.

До мережі спортивних закладів міста входить комунальний заклад «ДЮСШ № 2» відділу молоді та спорту міської ради. У місті також зареєстровані і співпрацюють з відділом молоді та спорту 14 активних громадських фізкультурно-спортивних організацій: «Патріотичний-спортивний клуб «Захист»; «Спортивний клуб «SportMax»; «Клуб східних видів єдиноборств «Ояма/Славянський ринг»; «ДЮФК «Аметист - 2001»; «Спортивний клуб «Спарта – 17»; «Спортивний клуб «Грація»; «Мотоклуб «Олександрія»; «Сильна Олександрійщина»; «Клуб настільного тенісу «Торнадо»; «Спортивний клуб «Європа-крос»; футбольний клуб «Олександрія».

Підтримка та розвиток олімпійських та неолімпійських видів спорту

В місті популяризується 16 олімпійських та 7 неолімпійських видів спорту, якими охоплені 1862 особи (2022 р.-1938 особи). Протягом 2023 року вихованці спортивної школи, клубів та організацій міста брали участь у змаганнях різних рівнів і досягли певних результатів. Найкращі спортивні результати протягом 2023 року та перші призові місця, як вибороли юнаки і дівчата громади, на змаганнях:

- Чемпіонат Світу з військово-спортивного багатоборства (м.Вроцлав, Польща);
- Чемпіонат Європи з кікбоксингу WAKO (м.Стамбул, Туреччина);
- Кубок світу з кікбоксингу WAKO (м.Будапешт, Угорщина);
- Чемпіонат України з «Військово-спортивних багатоборств»,
- Чемпіонат України з кікбоксингу WAKO серед дітей, юнаків та юніорів, Україна (м.Київ, Україна),
- Кубок України з військово-спортивних багатоборств імені генерала Кульчицького (м.Олександрія, Україна);
- Чемпіонат України з кіокушинкай карате, розділ «куміте» (м.Кропивницький, Україна);
- Кубок України з кіокушинкай карате серед дорослих, в розділі «куміте» (м.Вінниця, Україна).

Протягом звітного періоду підготовлено: 1 Заслужений майстер спорту України, 1 Майстер спорту Міжнародного класу України, 3 Майстри спорту України, 1 Кандидат в Майстри спорту України та 16 спортсменів I розряду. У 2023 році спартакіада школярів була проведена із 7 видів спорту. Всього в змаганнях I та II етапів взяли участь 1075 учнів.

Всього в закладах загальної середньої освіти громади працюють 87 спортивних секцій в яких займається 1075 учнів. До систематичних занять різними видами спорту залучено 3281 учень, що становить 33,5% від загальної кількості учнів закладів загальної середньої освіти міста.

«Олімпійський урок» - проводиться в місті в програмі заходів, присвячених Дню фізичної культури і спорту, в кожному загальноосвітньому навчальному закладі 07 вересня 2023 року були проведені відкриті уроки, брали участь 1200 учнів. «Олімпійський тиждень» проводився з 04 по 08 вересня 2023 року. В заходах за участі громадських організацій спортивного спрямування брали участь 4200 учасників.

Проведено комплексні змагання до Дня захисників та захисниць України та Кубок з волейболу до Міжнародного дня студента.

На базі закладів професіно-технічної та фахової передвищої освіти працюють секції та гуртки для підготовки участі збірних команд закладів в міських та обласних змаганнях серед студентів. Всього у 2023-2024 н.р. фізкультурно-оздоровчою роботою охоплено 196 ос.

З метою реалізації ініціативи Президента України на території Олександрійської територіальної громади реалізується соціальний проєкт «Активні парки – локації здорової України». Визначено локацію для проведення спортивно-масової роботи за місцем відпочинку населення та координатора, що проводить відповідну роботу. З червня 2023 року проведено 79 заходів в яких взяли участь 1750 учасників.

Постійно здійснюється робота щодо створення умов для підвищення фізичної підготовленості молоді для проходження служби у Збройних Силах України, шляхом проведення змагань серед допризовної молоді, польових зборів та військово – патріотичної гри «Сокіл «Джура». Також з метою підтримки захисників України та вшанування пам'яті полеглих воїнів в місті проведено ряд благодійних спортивних заходів: благодійний легкоатлетичний пробіг з нагоди Дня міста; благодійний турнір з баскетболу до Дня міста; благодійний рейтинговий турнір з настільного тенісу «II Open Oleksandria»; благодійний турнір з бадмінтону серед дорослих; відкритий чемпіонат міста з жиму лежачи; благодійний чемпіонат міста Олександрії з класичного жиму лежачи та підйому на біцепс.

29 вересня 2023 року на базі Будинку дитячої та юнацької творчості відбулися змагання, приурочені до Дня захисників і захисниць України. В змаганнях брали участь 12 команд із числа загальноосвітніх і вищих навчальних закладів Олександрійської територіальної громади. У звітному періоді проведена робота щодо розвитку спорту серед ветеранів. Ветеранський рух налічує 65 спортсмена-ветерана.

В місті проведено понад 75 спортивно – масових заходів, в яких взяло участь майже 6,5 тис. учасників.

16. Культура

Впродовж 2023 року клубні, бібліотечні, музейні працівники продовжили займатися волонтерською діяльністю, плетуть сітки, кікімори, проводять благодійні концерти, аукціони на підтримку ЗСУ, також різноманітні майстер класи, навчання, виготовляли окопних свічок, організують зустрічі з психологами. За 2023 рік культпрацівники зібрали та передали кошти близько 200 тис грн. до Координаційного центру для наших захисників.

Централізована бібліотечна система.

У рамках розширення обсягу надання бібліотечних послуг у цифровому середовищі та забезпечення доступу до них активно функціонував телеграм канал «Олександрійські бібліотеки» (<https://t.me/olexlibrari>), де публікуються анонси бібліотечних заходів. Діє 3 вебсайти ЦБС, 19 бібліотечних акаунтів анонсують свої заходи у фейсбуці та Інстаграм. Два ютуб-канали – «Олександрійська ЦБС» та «Центральна міська бібліотека», де розміщено відеоролики та репортажі про діяльність бібліотек Олександрійської громади.

На базі 8 бібліотек діяли Хаби цифрової освіти, де кожен може вивчити навички цифрової грамотності та отримати доступ до сайту Дія. Освіта.

У центральній бібліотеці для дітей та бібліотеці-філії № 10 працювали РобоКлуби на платформі Arduino. Гурток з 3D-моделювання за допомогою 3D-ручки функціонував на базі 5 бібліотек у різних мікрорайонах міста. Олександрійською міською централізованою бібліотечною системою у 2023 році реалізовувалося 6 проєктів із залученням МТД.

Клубні заклади.

Провідним аспектом роботи клубних закладів у воєнний період стали проведення благодійних заходів і концертних програм, як для дорослих, так і для молоді. Їх головною метою було підняття народного духу, патріотизму, збереження і розвиток національної культури та фольклору, а також збір коштів на потреби збройних сил України. Це такі заходи, як: «Колодія величаємо, весну зустрічаємо»; «Великоднє роздолля у театральному сквері»; концерти зразкових та народних колективів.

На сценах Палацу культури «Світлопільський» та Палацу культури «Олександрійський театр» пройшли вистави міських аматорів: «Легенда про підсніжники» драматичного театру «Різдво» палацу культури «Олександрійський театр»; «Ніч перед Різдвом», «Моє українське

весілля» народного ТЮГ «Апельсин» Палацу культури «Світлопільський»; «Мир вашому дому» народного аматорського театру Палацу культури «Світлопільський».

Клубними закладами за 2023 рік проведено 878 заходів різних за формою та тематикою, які відвідало 391359 особи.

Мистецькі школи.

Мистецькі навчальні заклади забезпечують можливості випускникам шкіл щодо подальшого професійного навчання у вищих мистецьких навчальних закладах та результативної участі учнів школи у творчих конкурсах всіх рівнів – від міських до міжнародних. У трьох мистецьких школах навчалось 500 учнів. Протягом 2023 року учні шкіл брали активну участь у міських, обласних, Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах та фестивалях, де показали наступні результати:

- Олександрійська дитяча музична школа: 39 конкурсів – 95 перемог;
- Дитяча музична школа «Перлина» сел. Олександрійське: 35 конкурсів – 74 перемоги;
- Олександрійська дитяча художня школа: 20 конкурсів – 51 перемога.

У травні 2023 року Свідоцтва «Про позашкільну освіту» отримали 62 учні мистецьких шкіл.

Музей. Протягом 2023 року проводилися оглядові екскурсії залами музейного центру для делегації з міста Бат (Великобританія), курсантів військової частини, ВПО з Нікополя, ВПО з Авдіївки (учасників проєкту «Каша, що мандрує Україною», як елемент нематеріальної культурної спадщини); учасників XI фестивалю обласної спілки журналістів «Осінні зерна»; письменниць проєкту «Мереживо» - літературні читання в містечках України»; голів квартальних комітетів, депутатів Олександрійської міської ради, студентської та учнівської молоді міста та жителів і гостей міста. Музей відвідало 9873 ос. Проведено 283 екскурсій, у тому числі 118 тематичних.

Прочитано 120 лекцій для учнів старших класів шкіл міста, студентів технікумів, коледжів. Надано 112 теоретичних та практичних консультацій.

У відділі «Будинок Дмитра Чижевського» велика увага приділялася поширенню інформації про життя родини Чижевських в Олександрії та Дмитра Івановича Чижевського, всесвітньо відомого філософа, мовознавця, науковця. Налагоджена співпраця з освітніми закладами громади з метою розвитку музейної педагогіки. На базі відділу працюють: школа юних екскурсоводів для здобувачів знань освітніх закладів міста, історичний гурток та творчий клуб. Запроваджено співпрацю з КНУ ім. Т.Шевченка, Національним університетом ім. М. Драгоманова, Центрально-українським університетом ім. В. Винниченка. З початку 2023 року проведено 84 екскурсії, 6 конференції, 25 виставок та 72 тематичних заходи. Створено сторінку «Музейний відділ «Будинок Дмитра Чижевського» у Фейсбуці.

Мистецтво. Колективами міського професійного духового оркестру «Ліра» та міського професійного інструментального ансамблю «Мелодія», крім активної участі у міських заходах, проведено 30 благодійних концертів, зібрано 15889 грн. Кошти передано до Координаційного центру.

Пам'яткоохоронна справа. На обліку знаходяться 34 охоронних договори, які є правочинними. Було складено два протоколи, згідно ст. 92 Кодексу України про адміністративні порушення, по яким винесені рішення адміністративної комісії міської ради про порушення Закону України «Про охорону культурної спадщини».

Туризм. З метою популяризації активного туризму та просування бренду громади – гри в крокет, інформаційно-туристичний центр «Олександрія» ознайомив з крокетом близько 900 осіб, серед них і гості міста, які відвідували Олександрію, як туристи, так і місцеві мешканці. За підтримки Олександрійської міської ради було проведено II міський турнір з аматорського крокету до Дня міста.

Для оперативного інформування про заходи різного спрямування створено сторінки:

<https://www.facebook.com/infotur.centrx.Alex>;

<https://www.instagram.com/infotur.centrx.alex/> ;

https://t.me/infotur_alex.

17. Екологія та навколишнє середовище

Стан атмосферного повітря.

Перевищення середньомісячної концентрації у 2023 році спостерігалось по пилу, на рівні ГДК по сажі. Основними причинами, що зумовлюють незадовільний стан якості атмосферного повітря, є недотримання підприємствами режиму експлуатації пилогазоочисного обладнання, нездійснення заходів зі зниження обсягу викидів забруднюючих речовин до встановлених нормативів, недостатнє впровадження новітніх технологій та значне збільшення кількості транспортних засобів, зокрема тих, що вичерпали строк придатності.

Радіаційний стан. За даними пунктів спостережень Кіровоградського обласного центру з гідрометеорології істотних відхилень від рівня експозиційної дози гамма-випромінювання у 2023 році не відмічалось.

18. Земельні ресурси.

У 2023 році завершена реєстрація переданих Олександрійській територіальній громаді земельних ділянок від Приютівської територіальної громади, які були розташовані на території Олександрійської територіальної громади та зареєстровані за Приютівською територіальною громадою на праві комунальної власності.

Протягом року тривали роботи по розробці проєкту землеустрою щодо встановлення меж території Олександрійської територіальної громади, узгоджено ряд проблемних питань з суміжними громадами, проєкт землеустрою підготовлений до реєстрації в Державному земельному кадастрі.

У звітному році проведено нормативну грошову оцінку 13 земельних ділянок, які розташовані за межами населених пунктів, у т.ч. 12 земельних ділянок під водними об'єктами.

Протягом 2023 року проведено 36 земельних торгів:

- 33 щодо укладення договорів оренди;
- 3 щодо продажу земельних ділянок.

За 2023 рік укладено 6 договорів купівлі-продажу земельних ділянок шляхом викупу.

Продовжено роботу з інвентаризації земельних ділянок під об'єктами комунальної власності, рекреаційними зонами, громадськими пасовищами.

**Керуючий справами
виконавчого комітету**

Сергій ЗАВАЛІЙ